

POSTANOWIENIE

Dnia 12 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kuryło

w sprawie z odwołania J. Ż.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Z.
o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 12 kwietnia 2022 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 8 października 2020 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego
kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów
zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 8 października 2020 r. oddalił apelację J. Ż. od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 9 lipca 2020 r., oddalającego wniesione przez niego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Z. z dnia 1 października 2018 r., odmawiającej wnioskodawcy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy od 1 października 2018 r.

Zaskarżając powyższy wyrok w całości skargą kasacyjną, odwołujący się podniósł zarzut naruszenia przepisów postępowania: art 286 i art 290 k.p.c., albowiem Sąd Apelacyjny nie odniósł się do złożonego w osobistej apelacji

ubezpieczonego wniosku dowodowego o dopuszczenie dowodu z dalszej opinii biegłych z zakresu psychiatrii i psychologii. Sąd wniosku tego nie rozstrzygnął, a nadto w kontekście sprzeczności opinii biegłych co do stanu zdrowia psychicznego ubezpieczonego - nie dopuścił dowodu z opinii wysokospecjalistycznej placówki medycznej mającej przymiot Instytutu, co stanowi naruszenie art 290 k.p.c., nadto zaskarżony wyrok stoi w sprzeczności z dotychczasowym orzecznictwem Sądu Najwyższego, w tym z wyrokiem z dnia 16 września 1998 r., II UKN 220/98 (OSNAPIUS 1999 nr 18, poz. 597). W konsekwencji powyższego, ferując zaskarżony wyrok w takim stadium sprawy, które nie dojrzało do ostatecznego rozstrzygnięcia, Sąd dopuścił się również rażącego naruszenia art 227 k.p.c., gdyż nie wyjaśnił dostatecznie wszystkich istotnych okoliczności sprawy. Zdaniem skarżącego, dokonana przez Sąd interpretacja art. 107 w związku z art. 13 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych pozostaje też w sprzeczności z dyrektywą płynącą z orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 1999 r., II UKN 675/98 (OSNAPIUS 2000 nr 16, poz. 624), w którym stwierdzono, że ocena niezdolności do pracy winna być rozpatrywana w dwóch płaszczyznach: medycznej oraz socjalnej, gdzie uwzględnia się posiadane przez osobę odwołującą się kwalifikacje, wiek, zawód, predyspozycje do dalszego wykonywania pracy zarobkowej. Tymczasem Sąd oceniając kwestię zdolności do pracy J. Ż., uwzględnił li tylko płaszczyznę medyczną. Interpretacji tej należy zaś dokonać biorąc pod uwagę okoliczności niniejszej sprawy. Sąd Najwyższy winien zatem ustosunkować się do kwestii, czy w myśl przepisów ustawy emerytalnej zdolność do pracy może być oceniana wyłącznie w zakresie tak ogólnym, jak uczynił to Sąd Apelacyjny, bez odniesienia do rodzaju i specyfiki wykonywanego przez odwołującego się zawodu, przy uwzględnieniu, że stan zdrowia skarżącego nie pozwala na wykonywanie przez niego w pełnym wymiarze pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami, a przypomnieć należy, że odwołujący się przez 40 lat wykonywał jedynie pracę umysłową o charakterze biurowym.

Wskazując na powyższe zarzuty, skarżący wniósł o uchylenie i zmianę zaskarżonego wyroku w całości i przyznanie odwołującemu się prawa do renty inwalidzkiej z ogólnego stanu zdrowia od dnia 1 października 2018 r. lub

o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie od organu rentowego zwrotu kosztów procesu.

W skardze kasacyjnej zawarty jest wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania z uwagi na oczywistą zasadność skargi. Skarżący stoi na stanowisku, że Sąd dopuścił się rażącego naruszenia prawa, albowiem nie przeprowadził dowodu z opinii Instytutu Medycznego Kliniki Psychiatrii Uniwersytetu Medycznego mimo, że w okolicznościach niniejszej sprawy taki wniosek dowodowy był uzasadniony, gdyż w toku procesu sporządzono sprzeczne opinie medyczne, a obszar, którego dotyczyły, jawił się jako wyjątkowo skomplikowany problem medyczny, wymagający zajęcia stanowiska przez placówkę medyczną o wyższym stopniu referencyjności, w szczególności zważywszy, iż taki właśnie wniosek dowodowy został sformułowany w osobistej apelacji odwołującego się.

Ponadto skarżący podniósł, że orzeczenie Sądu Apelacyjnego w (...) nie realizuje dyrektywy płynącej z art 13 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, albowiem ferując zaskarżony wyrok, Sąd ten nie wziął pod uwagę, iż odwołujący się przez całe życie zawodowe wykonywał taką samą pracę biurową, której obecnie z przyczyn zdrowotnych kontynuować nie może, a możliwości jego przekwalifikowania - biorąc pod uwagę wiek (63 lata) - praktycznie nie istnieją, co przemawia za tym, że zachodzą nie tylko medyczne, lecz również socjalne przesłanki oceny niezdolności do pracy odwołującego się, a dokonana przez Sąd ocena tej kwestii na płaszczyźnie socjalnej jawi się jako pobieżna i nietrafna.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, a w przypadku przyjęcia skargi do rozpoznania – o jej oddalenie oraz o zasądzenie na rzecz Zakładu zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a to z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Zgodnie z takim modelem skargi kasacyjnej, jej rozpoznanie następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. W konsekwencji tego, w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wśród istotnych wymagań skargi kasacyjnej ustawodawca wymienił obowiązek złożenia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie. Wymóg ten wiąże się z tzw. przedsądem, polegającym między innymi na możliwości odmowy przez Sąd Najwyższy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.), a jego spełnienie powinno przybrać postać wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wykaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadnieniu, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W razie powołania przesłanki przedsądu, jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08, LEX nr 512050). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy

prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, należy stwierdzić, że skarżący nie wykazał istnienia powołanej przesłanki przedsądu.

Skarżący upatruje oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w rażącym naruszeniu przez Sąd Apelacyjny przepisów prawa w zakresie, w jakim Sąd ten nie dopuścił dowodu z opinii Instytutu Medycznego Kliniki Psychiatrii Uniwersytetu (...), mimo że w sprawie zaistniały sprzeczne opinie medyczne, a obszar, którego dotyczyły, jawił się jako wyjątkowo skomplikowany problem medyczny wymagający zajęcia stanowiska przez placówkę medyczną o wyższym stopniu referencyjności. Ponadto ferując zaskarżony wyrok, Sąd Apelacyjny nie wziął pod uwagę, że zachodzą nie tylko medyczne, lecz również socjalne przesłanki oceny niezdolności do pracy odwołującego się, a dokonana przez Sąd ocena tej kwestii na płaszczyźnie socjalnej jawi się jako pobieżna i nietrafna.

W istocie skarżący kwestionuje dokonaną przez Sąd drugiej instancji ocenę dowodów prowadzącą do uznania wnioskodawcy za osobę zdolną do pracy.

W judykaturze akcentuje się konieczność zasięgania w sporach o rentę z tytułu niezdolności do pracy opinii biegłych lekarzy specjalności właściwych do

oceny stanu zdrowia ubezpieczonych z punktu widzenia możliwości wykonywania zatrudnienia (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 11 kwietnia 2007 r., I UK 304/06, LEX nr 898844; z dnia 8 maja 2008 r., I UK 356/07, OSNP 2009 nr 17-18, poz. 234; z dnia 5 czerwca 2008 r., III UK 9/08, LEX nr 494139; z dnia 3 września 2009 r., III UK 30/09, LEX nr 537018; z dnia 15 września 2009 r., II UK 1/09, LEX nr 574538; z dnia 13 października 2009 r., II UK 106/09, LEX nr 558589; z dnia 12 stycznia 2010 r., I UK 204/09, LEX nr 577813). Ograniczenie samodzielności sądu w zakresie dokonywania ustaleń wymagających wiadomości specjalnych, wynikające z art. 278 § 1 k.p.c., obejmuje w sprawie o rentę ocenę etiologii, aktualnego stopnia nasilenia diagnozowanych u wnioskodawcy schorzeń, ich wzajemnych powiązań i wpływu na możliwość świadczenia pracy zarobkowej. Sąd nie ma też kompetencji do samodzielnego stwierdzenia, że równoczesne występowanie u ubezpieczonego licznych schorzeń nie powoduje jego niezdolności do pracy tylko z tej przyczyny, że schorzenia te nie są obecnie na tyle zaawansowane, aby każde z nich oceniane z osobna stanowiło podstawę do przyjęcia owej niezdolności (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 lipca 2011 r., I UK 29/11, LEX nr 1026622). Konieczna jest więc stanowcza konkluzja sądu rozstrzygającego sprawę, że "suma" stwierdzonych u ubezpieczonego schorzeń, ich natężenie i wzajemne oddziaływanie, powoduje skutek (bądź nie powoduje takiego skutku) w postaci niezdolności do pracy.

Kwestia dotycząca zasad zasięgania przez sąd łącznej opinii specjalistów w przypadku wielu schorzeń ubezpieczonego ubiegającego się o świadczenie z ubezpieczenia społecznego (prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy) była już przedmiotem wypowiedzi orzecznictwa, które jednolicie przyjmuje, że co do zasady w przypadku stwierdzenia różnych schorzeń przez biegłych różnych specjalności zachodzi potrzeba sporządzenia przez nich opinii łącznej bądź konieczność powołania biegłego z zakresu medycyny pracy, który dokona całościowej oceny wpływu wszystkich zidentyfikowanych schorzeń oraz stopnia ich nasilenia i wpływu na niezdolność do wykonywania pracy. Uzasadnione wątpliwości skutkujące koniecznością zasięgnięcia dodatkowych bądź nowych opinii biegłych albo opinii łącznej powstają nie tylko wówczas, gdy zastrzeżenia budzi treść i wnioski poszczególnych opinii, ale także wtedy, gdy każda opinia stwierdza u ubezpieczonego określone schorzenia, a nie zostanie wydana opinia łączna (wyroki

Sądu Najwyższego: z dnia 7 kwietnia 1994 r., II URN 12/94, OSNAPiUS 1994 nr 4, poz. 71; z dnia 3 października 1997 r., II UKN 288/97, OSNAPiUS 1998 nr 15, poz. 459; z dnia 10 lutego 2000 r., II UKN 399/99, OSNAPiUS 2001 nr 15, poz. 497; z dnia 20 stycznia 2005 r., I UK 149/04, LEX nr 602672; z dnia 21 maja 2009 r., I UK 3/09, LEX nr 509029; z dnia 26 lipca 2011 r., LEX nr 1026622; z dnia 20 listopada 2014 r., I UK 134/14, LEX nr 1642865; z dnia 27 listopada 2014 r., III UK 37/14, LEX nr 1628946; z dnia 25 kwietnia 2017 r., II UK 192/16, LEX nr 2312023; z dnia 21 listopada 2017 r., I UK 465/16, LEX nr 2428813, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2019 r., II UK 173/18, LEX nr 2671203).

W orzecznictwie zauważa się, że do kompleksowej oceny stanu zdrowia osoby cierpiącej na wiele schorzeń niezbędne jest zasięgnięcie łącznej opinii lekarzy właściwych dla tych schorzeń specjalności (art. 285 § 2 k.p.c.) albo zasięgnięcie opinii innego (kolejnego) biegłego (lub innych biegłych - art. 286 k.p.c.) - na przykład specjalisty z zakresu medycyny pracy - który po przeanalizowaniu dotychczas wydanych opinii biegłych i opierając się na ich wnioskach, wydałby całościową ocenę stanu zdrowia strony i jej zdolności do pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2018 r., II UK 5/17, LEX nr 2558297).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono też rangę i przesłanki dopuszczenia dowodu z opinii instytutu naukowego lub naukowo-badawczego. W szczególności podkreślono, że jest to kwalifikowany dowód z opinii biegłego, o randze wyższej w stosunku do zwykłego dowodu opinii biegłego (co między innymi wynika z tego, iż korzysta on z autorytetu naukowego tego instytutu), a jego dopuszczenie jest celowe jedynie w wyjątkowych sytuacjach, gdy zachodzi konieczność przeprowadzenia skomplikowanych badań laboratoryjnych lub doświadczalnych, gdy niezbędne jest wykorzystanie najnowszych wyników badań naukowych, a także wówczas, gdy nie można w inny sposób usunąć istotnych sprzeczności w wydanych w sprawie opiniach biegłych (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 24 czerwca 1981 r., IV CR 215/81, OSPiKA 1982, z. 7-8, poz. 121; z dnia 28 sierpnia 2008 r., III CSK 98/08, niepublikowany i z dnia 21 lipca 2016 r., II CSK 668/15 oraz postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 listopada 2000 r., I CKN 962/98, niepublikowane i z dnia 14 grudnia 2011 r., I CSK 115/11, OSNC-ZD 2012, z. C, poz. 61). Oznacza to, że rozbieżność opinii specjalistów z określonej

dziedziny, sama przez się, nie uzasadnia jeszcze zwrócenia się o opinię do odpowiedniego instytutu naukowego lub naukowo-badawczego, jeżeli nie ma wskazań problemowych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 1999 r., III CKN 281/98, niepublikowany).

W niniejszej sprawie nastąpiła kompleksowa analiza stanu zdrowia ubezpieczonego pod kątem jego zdolności do pracy, jako przesłanki orzekania o prawie do renty. Sąd Apelacyjny dokonał oceny stanu zdrowia odwołującego się z uwzględnieniem posiadanych przez niego kwalifikacji oraz uprzednio wykonywanej pracy. Dla ustalenia stanu zdrowia wnioskodawcy powołano dowód z kilku opinii biegłych sądowych. W wydanych w sprawie opiniach: z 19 lutego 2019 r. autorstwa specjalistów z zakresu psychiatrii M. J. i psychologii A. S.; z 7 października 2019 r. sporządzonej przez biegłych z zakresu psychiatrii E. K. i psychologii E. K., a nadto z 22 lutego 2019 r. opracowanej przez biegłego sądowego z zakresu medycyny pracy A. R., wszyscy biegli zgodnie uznali, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji zawodowych. Sąd wskazał, że biegli specjaliści z poszczególnych dziedzin ocenili stan zdrowia ubezpieczonego w zakresie swoich specjalizacji, w sposób szczegółowy opisali dolegliwości odwołującego się i przekonująco uzasadnili brak wpływu tych schorzeń na zdolność skarżącego do pracy, przy uwzględnieniu jego kwalifikacji zawodowych, pozwalających mu na wykonywanie pracy umysłowej. Natomiast biegły z zakresu medycyny pracy dokonał kompleksowej oceny stanu zdrowia ubezpieczonego i odniósł jej wyniki do kwalifikacji odwołującego się zdobytych w trakcie całej aktywności zawodowej. Opierając się na wynikach przeprowadzonego postępowania dowodowego, w szczególności na podstawie przekonujących opinii biegłych o specjalnościach właściwych ze względu na schorzenia ubezpieczonego, a także kompleksowej opinii biegłego z zakresu medycyny pracy, Sąd uznał, że w stanie zdrowia odwołującego się nastąpiła istotna poprawa od ostatniego badania przez lekarza orzecznika (od września 2017 r.), której należy upatrywać w znacznym zmniejszeniu lub zaniku objawów psychopatologicznych, takich jak: postawa rezygnacyjna, obniżona aktywność celowa, zaburzenia koncentracji uwagi, drażliwość, wybuchowość, trudności w kontroli emocji. Sąd Apelacyjny wyjaśnił również, dlaczego nie podziela opinii wydanej przez biegłą sądową z zakresu

psychiatrii B. M., uznając ją za niemiernodajną do oceny stanu zdrowia ubezpieczonego. Opinia ta nie tylko stała w opozycji do wszystkich pozostałych opinii wydanych w sprawie, ale przede wszystkim ocena biegłej co do częściowej niezdolności do pracy odwołującego się nie wynikała z nasilenia jego schorzeń. Zarzuty do tej opinii zgłosił organ rentowy, a w wyniku ich uwzględnienia dopuszczono dowody z dalszych opinii biegłych: z zakresu psychiatrii E. K. i psychologii E. K. oraz z zakresu medycyny pracy A. R., których autorzy nie uznali wnioskodawcy za osobę niezdolną do pracy. Konkludując, Sąd drugiej instancji przyjął, że w stanie zdrowia odwołującego się nastąpiła poprawa i obecnie brak było podstaw do uznania skarżącego za nawet częściowo niezdolnego do pracy (k. 2-5 uzasadnienia wyroku).

Powyższe rozstrzygnięcie wpisuje się w wypracowaną przez judykaturę linię orzecniczą, zgodnie z którą, przy ocenie przesłanki niezdolności do pracy z art. 12 ustawy emerytalnej, dokonując analizy pojęcia "niezdolność do pracy", należy brać pod uwagę zarówno kryterium biologiczne, jak i ekonomiczne. Osobą niezdolną do pracy w rozumieniu tego przepisu jest więc osoba, która spełniła obydwa te kryteria, a więc jest dotknięta upośledzeniem zarówno biologicznym, jak i ekonomicznym (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 24 stycznia 2018 r., I UK 524/16, LEX nr 2455736; z dnia 21 grudnia 2004 r., I UK 28/04, LEX nr 979161). Gdy więc biologiczny stan kalectwa lub choroba nie powodują naruszenia sprawności organizmu w stopniu mającym wpływ na zdolność do pracy dotychczas wykonywanej lub innej, mieszczącej się w ramach posiadanych lub możliwych do uzyskania kwalifikacji, to brak prawa do świadczenia rentowego (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 20 sierpnia 2003 r., II UK 11/03, LEX nr 585793; z dnia 5 lipca 2005 r., I UK 222/04, LEX nr 989232). W toku postępowania dowodowego konieczne jest odniesienie się do normalnych (typowych) warunków pracy i przez ich pryzmat dokonanie oceny, na ile dana osoba z określonym schorzeniem (schorzeniami) jest w stanie podjąć zatrudnienie i wykonywać pracę na ogólnym rynku pracy (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 8 grudnia 2000 r., II UKN 134/00, OSNAPiUS 2000 nr 15, poz. 369; z dnia 19 marca 2014 r., I UK 434/13, LEX nr 1446443).

Dokonana przez Sąd odwoławczy ocena okoliczności faktycznych i związana z tym wykładnia przepisów prawa (wyrażona w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku) mieszczą się w granicach uznania sędziowskiego. Zgodnie art. 398¹³ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Wobec niewykazania powołanej przesłanki przedsądu, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 oraz art. 98 § 1 w związku z art. 398²¹ k.p.c. postanowił jak w sentencji.